

Neuropsykiatriska problem och svårigheter – Hinder för att etablera sig i samhället

LOTTA BORG SKOGLUND MD PHD

SMART Psykiatri

WWW.SMARTPSYKIATRI.SE

INFO@SMARTPSYKIATRI.SE

[INSTAGRAM:@LOTTA.BORGSKOGLUND](https://www.instagram.com/LOTTA.BORGSKOGLUND)

[FACEBOOK:LOTTA BORG SKOGLUND](https://www.facebook.com/LOTTA.BORG.SKOGLUND)

WWW.LINKEDIN.COM/IN/LBS001

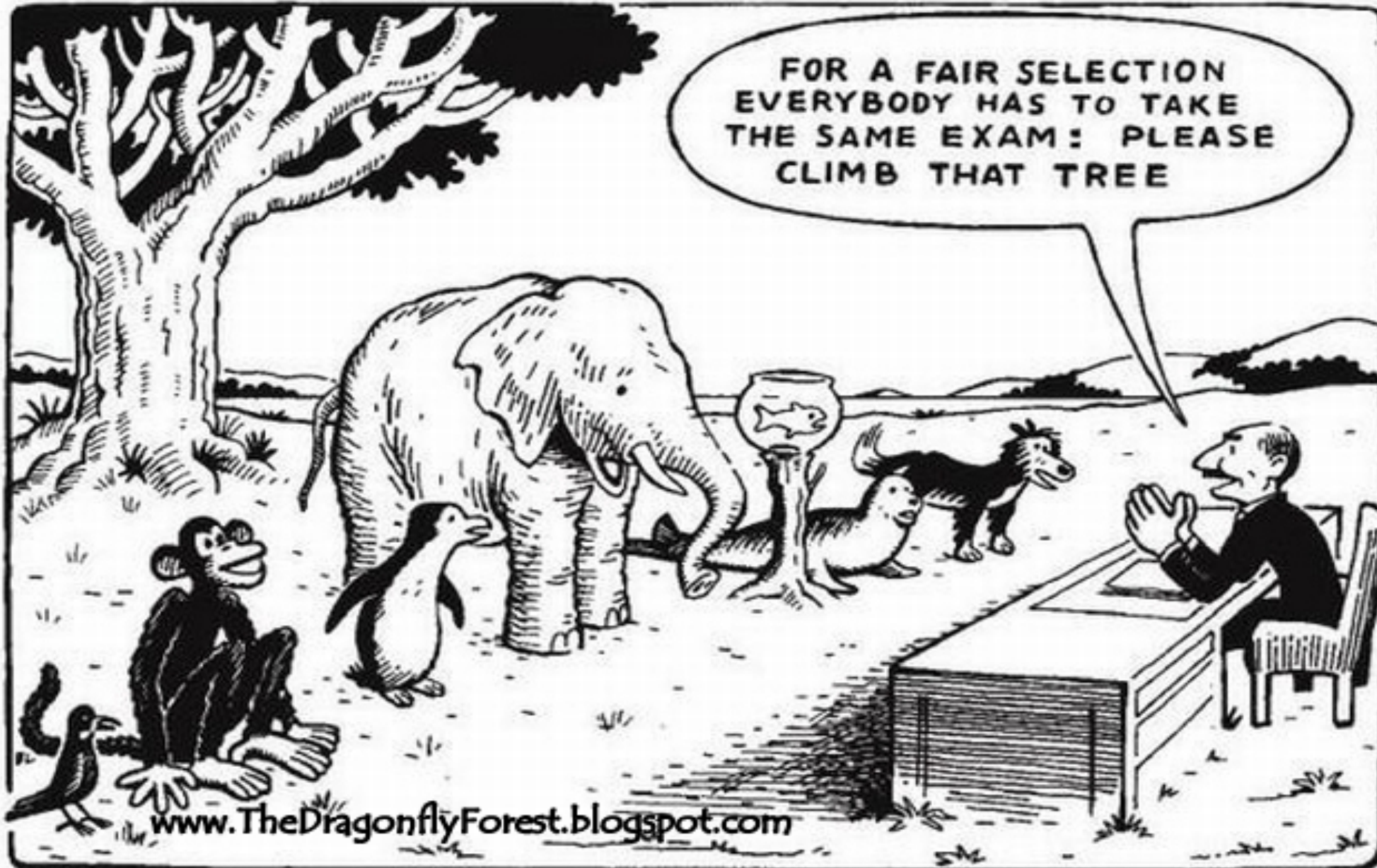
SMART

Neuropsykiatriska problem och svårigheter – Hinder för att etablera sig i samhället

Agenda

- Varför kan autism och adhd leda till s.k. hemmasittarproblematik
- Vilken betydelse har arv och miljö för utvecklingen av psykosociala problem?
- Kognitiva faktorer bakom svårigheterna att etablera sig i skola och arbetsliv

FOR A FAIR SELECTION
EVERYBODY HAS TO TAKE
THE SAME EXAM: PLEASE
CLIMB THAT TREE

www.TheDragonflyForest.blogspot.com

”Jag är så dum. Jag kommer aldrig klara skolan”

Maja 6 år

***“Jag förstår att andra inte litar på mig.
Jag kan ju inte ens lita på mig själv”***

Sanna 16 år

Vad är NPF?

NPF syns inte på utsidan

Vad är adhd?

- **Ouppmärksamhet**
 - Glömmer, dagdrömmer, slarvfel, lätt distraherad
 - Svårt att följa uppmaningar, ta instruktioner, missar saker
- **Hyperaktivitet**
 - Verkar inte lyssna, rastlös, går på "högvarv", utmattad
- **Impulsivitet**
 - Tänker inte efter innan; olyckor, konflikter, avbryter
- Flera olika livsområden (skola, fritid och hemma)
- Livslångt handikapp som stört den normala utvecklingen
 - Vet hur man ska göra men det blir inte gjort
 - Misslyckanden och motgångar/prestationer
 - Konflikter, svårt med vänner

Mira har adhd...

Hon ...

- ...försvinner ofta bort i egna tankar
- ... har en trötthet som inte går att vila bort
- ... har låg självkänsla och känner sig utanför
- ... har problem med maten
- ... är verbalt impulsiv, säger saker hon ångrar
- ... har skapat stränga rutiner kring mat/ träning
- ... har sömnproblem och vänder ofta på dygnet
- ... har humörsvängningar och ångest
- ... har svår PMS

Olle har adhd...

Han ...

...har svårt att vänta på sin tur

...är rastlös, stör andra för att hålla sig vaken

...har svårt att ta in flera led av instruktioner

...hamnar i bråk och blir lätt jättearg

...har låg självkänsla och får ofta skäll

...handlar först och tänker sen

...hade klippkort på akuten som liten

...

Vad är autism?

Svårt med:

- A- kriterier:
 - Svårt att förstå vad andra menar, svårt att läsa mellan raderna, svårt att förstå ironi.
 - Svårt att tolka ansiktsuttryck och kroppsspråk
 - Svårt att själv sätta ord på känslor och behov. Svårt att kommunicera sina egna behov till omgivningen.
- B-kriterier:
 - Svårt när omgivningen förändras, svårt att byta strategi, vill veta innan hur saker ska bli.
 - Reagerar kraftigt på sinnesintryck, ljud, ljus, lukter, konsistenser, beröring, hur kläder sitter
 - Ofta speciella intressen
 - Tycker om att göra saker på samma sätt, upprepar saker,

Emma har autism...

Hon ...

...använder sig av "bästisen" som hjälpjag

...har mera sociala specialintressen

... är tyst och försiktig utanför hemmet

... har problem med maten

... är ibland distanslös och ibland extremt blyg

...kämpar med tvångsmässighet och fixeringar

...har sömnproblem och vänder ofta på dygnet

...gillar inte kramar och beröring

Kalle har autism...

Han...

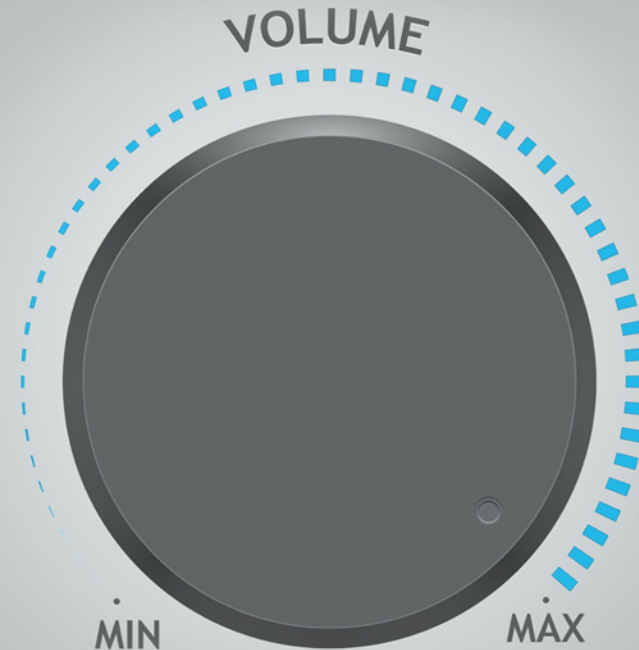
- ...missförstår ord och sammanhang
- ...har svårt att förstå andras tankar och känslor och kan uppfattas som egocentrerad
- ...kan känna sig orättvist behandlad och utanför
- ...kan lockas att göra dumma eller farliga saker

Han

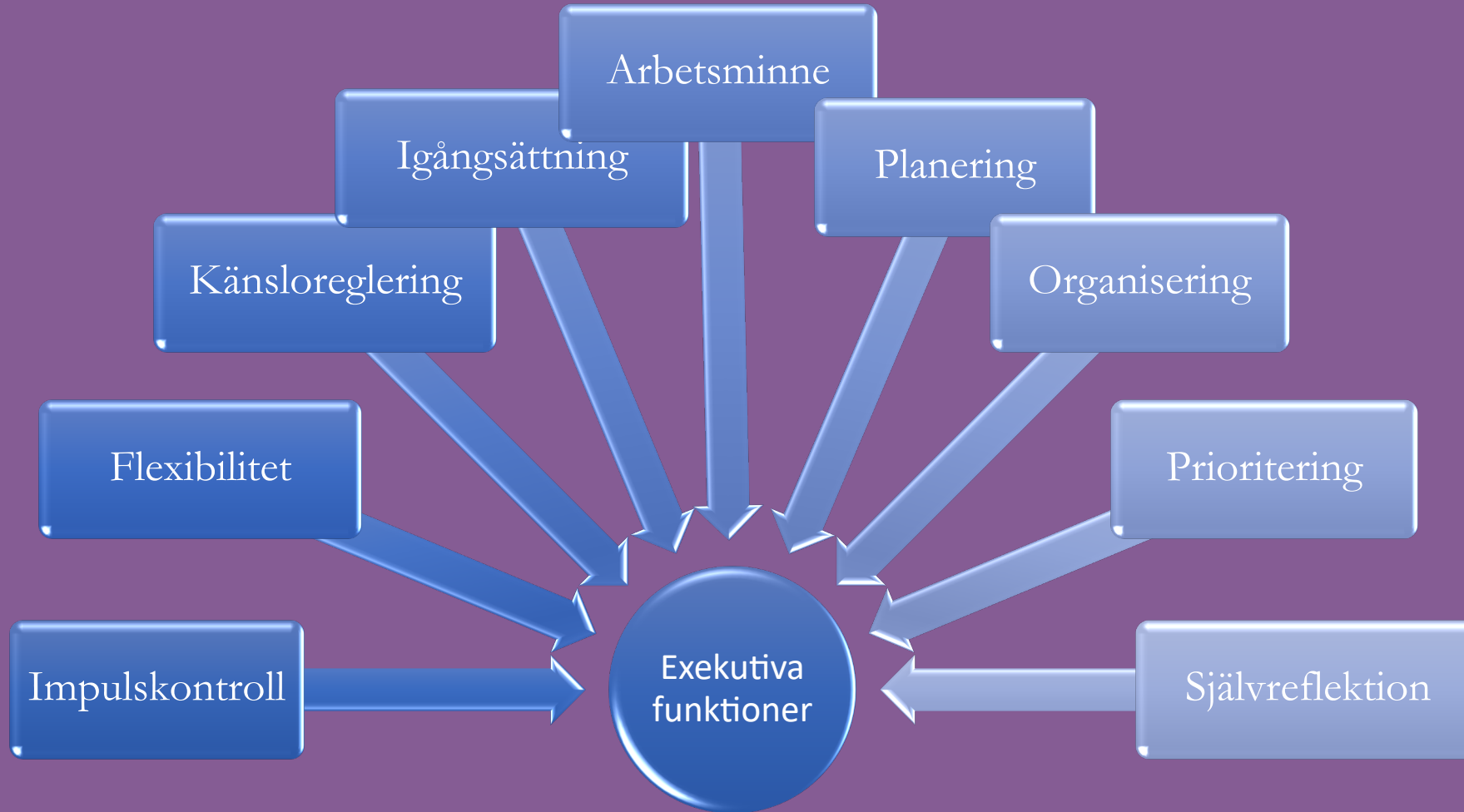
- ...upplevs som oflexibel och egocentrerad
- ...har särskilda intressen och hakar lätt upp sig
- ...behöver rutiner för att må bra
- ... har olika idéer om mat
- ...är känslig för beröring, ljud, ljus och lukter
- ...har svårt att uppfatta helhet och sammanhang

Hjärnans volymknapp

Svårt att reglera: Motivation – Energi – Aktivitet - Känslor – Aptit - Sömn

Exekutiva Funktioner

Hjärnans kontrolltorn: Exekutiva Funktioner

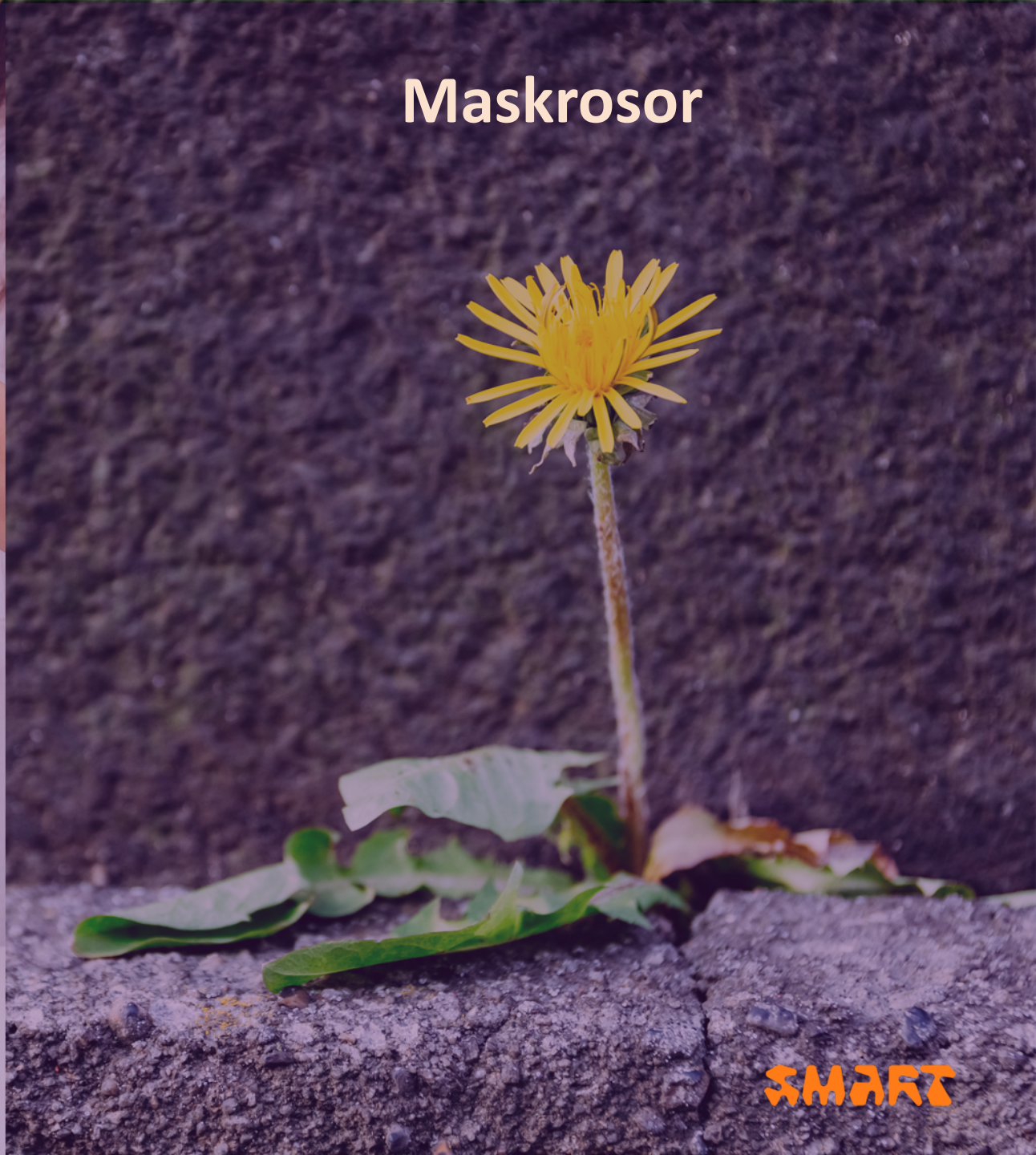
- Planera
- Strukturera
- Organisera
- Prioritera
- Byta strategi
- Komma igång
- Slutföra

SMART

Orkidээр

Maskrosor

SMART

A woman with long blonde hair is sitting on a bed, leaning forward with her head resting on her hand. She is wearing white underwear. The scene is dimly lit, and the overall mood is somber. The text 'NPF' and 'Mer än bara diagnoskriterier' is overlaid on the image.

NPF
Mer än bara diagnoskriterier

SMART

Samsjuklighet hos ungdomar

”Ung och oberoende”

- 60% av ungdomar med missbruk, möter samtidigt kriterierna för minst en annan psykiatrisk diagnos (*Armstrong & Costello, 2002*)
- 180 Ungdom ungdomar och deras föräldrar på Maria (*Hodgins et al. 2007 Nord J Psychiatry*):
 - 82 - 90 % hade även en annan psykiatrisk diagnos
 - 70 - 75 % hade en depressionsdiagnos innan missbruket
 - 67 - 80 % föräldrarna > 1 psykiatrisk diagnos

Dyster prognos

Hodgins et al. 2007 Nord J Psychiatry

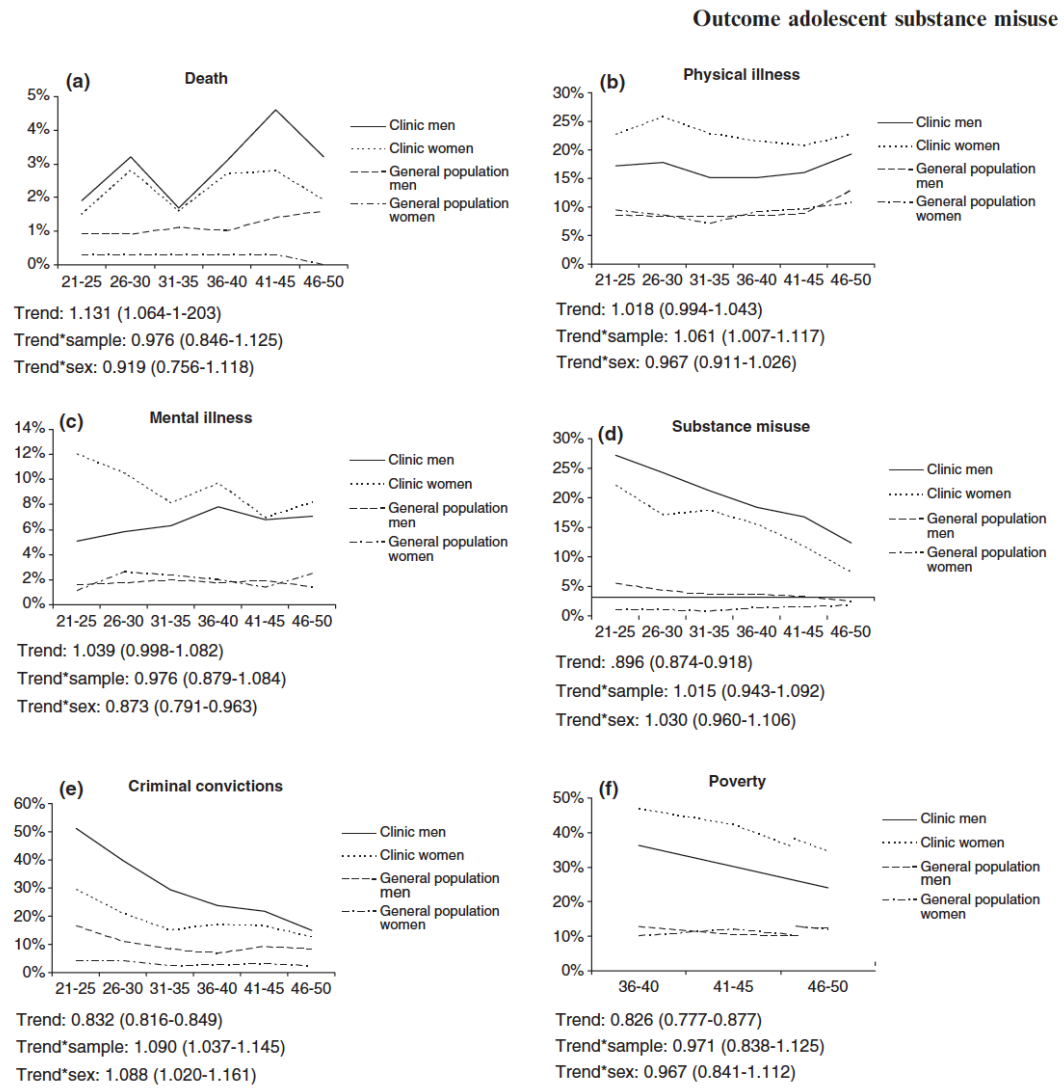

Fig. 1. (a-f) The prevalence of the six adverse outcomes over 30 years of women and men in the clinic and general population.

Viktigt...

.....ungdomar med skadligt bruk är som grupp inte bara “normala unga som experimenterar med droger”. I många fall finns dolda behandlingsbara psykiatriska tillstånd”

*“Jag måste ta något för att bli normal.
Jag kan inte göra något lagom”*

Anja 17 år

SMART

Kunskap, kunskap, kunskap...

- Pedagogiska råd för NPF är som diabeteskost - Bra för alla
- Tydliga förväntningar och förutsägbarhet
- Utförlig information i tal, skrift och bild om vad som händer under dagen
- Förberedelser innan aktivitet
- Förklaringar vid förändringar
- Stöd i bilder på platser, tidigare utflykter, personal etc.
- Strukturera och avgränsa, begränsa information som ges fortlöpande
- Personaltäthet
- Nära kontakt med föräldrar

Berätta att du har basal kunskap om NPF och samtidigt att du förstår att varje barn är unikt

Fråga föräldrar om vanliga problem och barnets styrkor

Fråga specifikt om barnets egna förväntningar och farhågor inför lägret

Fråga vad som fungerar bäst vid konflikter och lösningar ?

NEUROPSYKIATRISK UTREDNING OCH BEHANDLING VID BEROENDETILLSTÅND

AKO471 Föreläsarna

Lotta Borg Skoglund är överläkare, specialist i allmänmedicin och psykiatri. Hon är medicinsk ledningsansvarig på SMART Psykiatri, forskare vid Karolinska Institutet och lektor vid Uppsala Universitet.

Jacqueline Borg är leg. psykolog, specialist i neuropsykiatri och medicine doktor vid Karolinska Institutet med lång erfarenhet av neuropsykiatrisk utredning, utbildning och handledning.

Åsa Magnusson, är överläkare i psykiatri och beroendespecialist vid Beroendecentrum. Hon är medicine doktor vid KI med forskning om kvinnor, alkohol och trauma.

Mathias Hallberg är professor i biologisk beroendeforskning vid Uppsala Universitet.

Anna Söderpalm Gordh, Docent i experimentell psykiatri, Forskningsansvarig Beroendekliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Carolina Widinghoff, läkare på på Beroendecentrum Malmö och doktorand i beroendemedicin vid Lunds Universitet.

Mirjam Fauth Sjöström är leg. psykolog och specialist i neuropsykologi.

Karolina Noaksson är leg. psykolog och specialist i neuropsykologi.

Joakim Andersson är leg. psykolog med erfarenhet i MI och KBT.

Carina Bång är beteendevetare och certifierad CRAFT-terapeut.

Anna Sjöström är lärare metodutbildare och certifierad handledare i A-CRA.

Examinator

Klas Wiberg, leg. psykolog och specialist i neuropsykologi

SMART
Psykiatri
R. post: akademy@smartpsykiatri.se
Telefon: 073 452 23 32

Beskrivning

Kursen vänder sig till legitimerade psykologer som vill fördjupa sina kunskaper i klinisk psykologi, neuropsykologi och beroendepsykologi. Kursen spänner över fem veckor och omfattar 17 inspelade föreläsningar. Deltagaren tar del av de inspelade föreläsningarna i sitt eget tempo och förbereder sig inför deltagande i live-seminarier. Examinationsföreläsningen sker via vår utbildningsplattform.

Syfte

Kursen ryfflar att ge fördjupade teoretiska och praktiska kunskaper i neuropsykiatrisk diagnostisk bedömning och behandling vid riskbruk och beroendetillstånd (alkohol, droger, narkotikaklassade läkemedel, spel och anabola androgena steroider). Kursens ger fördjupade kunskaper i underliggande genetiska, kliniska och neurobiologiska mekanismer vid neuropsykiatri och beroendetillstånd och täcker screening, tidig upptäckt och bedömning i olika riskgrupper. Genom kursen får deltagaren ökade kliniska och diagnostiska färdigheter i bemötande, kartläggning, utredning och behandling av neuropsykiatriska tillstånd vid samtidigt beroendetillstånd, psykiatrisk samsjuklighet och trauma.

Kursledning

Lotta Borg Skoglund, MD PhD

Klas Wiberg Leg. psykolog, specialist i neuropsykologi.

Youstina Demetry, Doktorand i klinisk psykologi och projektledare på SMART Academy

Anmälan

Du anmäler dig via mail till academy@smartpsykiatri.se. Ange namn, personnummer och faktureringsadress. Observera att anmälan är bindande. Sista anmälningsdag är 5 Oktober 2020. Vid frågor kontakta Youstina Demetry på youstina.demetry@smartpsykiatri.se

Kostnad

Specialistkurs för psykologer

Ackrediterad av Psykologförbundet

Läs mer på:

www.smartpsykiatri.se

Eller på:

<https://www.psykologforbundet.se/Specialistutbildning/Specialistkurser-katalog/?page=1>

...

SMART
psykiatri

”Jag var redan stämplad”

Lou 9 år

SMART

Tack för att ni lyssnat!

Frågor?

LOTTA BORG SKOGLUND MD PHD

SMART Psykiatri

WWW.SMARTPSYKIATRI.SE

INFO@SMARTPSYKIATRI.SE

INSTAGRAM: @LOTTA.BORGLUND

FACEBOOK: LOTTA BORG SKOGLUND

WWW.LINKEDIN.COM/IN/LBS001

SMART
psykiatri